

Pracovní list

Předmět: Zeměpis

Ročník: 7.

Opakování vzdělávacího celku: ASIE – poloha, rozloha, členitost

- kontinent Euroasie
- největší světadíl – 44,6 mil. km²
- rozkládá se především na východní a severní polokouli
- **hranice mezi Evropou a Asií** – Karské moře, východní úpatí Uralu, řeka Emba, pobřeží Kaspického moře, Kavkaz, pobřeží Azovského moře
- **hranice mezi Asií a Afrikou** – SUEZSKÁ ŠÍJE/ Suezský průplav
- **Asii a Ameriku odděluje** – Beringův průliv
- Asie je obklopena vodami všech oceánů
- **nejzazší body asijské pevniny:**
 - S – Čeljuskinův mys (77°44' s. š.) na poloostrově Tajmyr v Rusku
 - V – Děžněvův mys (169°40' z. d.) na poloostrově Čukotka v Rusku
 - J – mys Buru (1°25' s. š.) na Malajském poloostrově
 - Z – mys Baba (26°3' v. d.) v Turecku jižně od Dardanel
- **NEJ**
 1. největší světadíl, 60% obyvatel světa (4,5 mld. obyvatel)
 2. světadíl protikladů
 3. vertikální členitost (Mt. Everest 8848m X Mrtvé moře –400m)
 4. členitost:
 - Arabský poloostrov (2,8 mil. km²) – 1. na světě
 - Bengálský záliv (2,2 mil. km²) – 1. na světě
 - Malajské souostroví (2 mil. km²) – 1. na světě
 5. pestré hydrologické poměry
 - veletoky na Sibiři a ve V Číně
 - největší jezero světa – Kaspické moře (37 tis. km²)
 - nejhlubší jezero světa – Bajkal (-1620 m)
 6. pestré složení obyvatel
 - Jáva – nejhustěji zalidněná oblast
 - Sibiř, Tibet, Saudská Arábie – nezalidněná oblast
 - zastoupení všech ras
 - více jak 110 národů
 - 60 milionových měst
 7. kolébka starých kultur
 - Mezototámie, oblast řeky Indu, Čína
 8. kolébka náboženství – křesťanství, islám, hinduismus, buddhismus
 9. ekonomické rozdíly – Japonsko X Bhútán
 10. převládá zemědělství – 65% obyvatel

podnebí

- **velmi různorodé** - Asie je světadílem velkých rozdílů, s rozmezím teplot od $-72,1\text{ }^{\circ}\text{C}$ do $70\text{ }^{\circ}\text{C}$
- **všechny podnebné pásy**
 - **polární a subpolární** (Sibiř, zima trvá až 10 měsíců, trvale zmrzlé půdy = permafrost)
 - **mírný** (2/3 Asie, střídání ročních období, chladnější než v Evropě)
 - **subtropický** (obratník Raka, teplý, suchý)
 - **tropický** (teplý, vlhký, střídání období sucha a o. dešťů)
- převládá kontinentální podnebí (méně srážek, větší roční výkyv teplot)
- nejdeštivější místo na světě Čerápuňdží (Indie), až 11000 mm za rok
- podnebí ovlivňují **MONZUNY** = pravidelné sezónní větry, vznikají rozdílným oteplováním pevniny a oceánu, dvakrát do roka změna směru
 - **LETNÍ** – teplý, vlhký vzduch z Indického oceánu na pevninu – přináší velké množství srážek
 - **ZIMNÍ** – studený a suchý, směřuje z pevniny na oceán
- **TROPICKÉ CYKLÓNY – TAJFUNY** – vznikají při vyrovnávání tlakových a teplotních rozdílů
 - mají tvar větrného víru
 - v Indii se označuje jako **CYKLÓN**
 - v jihovýchodní Asii se označuje jako **TAJFUN**
- vysokohorské oblasti – Himaláj, Pamír, Ťan – Šan... - trvalá sněhová pokrývka a velmi chladno

TEST

1. Jaká je rozloha Asie? **44,6 mil. km²**
2. Jaký průplav odděluje Asii a Ameriku? **Beringův**
3. Jaký je největší poloostrov, záliv a souostroví Asie?
 - **Arabský poloostrov (2,8 mil. km²) – 1. na světě**
 - **Bengálský záliv (2,2 mil. km²) – 1. na světě**
 - **Malajské souostroví (2 mil. km²) – 1. na světě**
4. Jaké je největší jezero Asie? **Kaspické moře**
5. Jak se jmenuje nejvyšší vrchol Asie? **Mt. Everest**
6. Napiš alespoň jednu nížinu v Asii. **Velká čínská nížina, a na severu Indie Indoganžská nížina**
7. Napiš alespoň 2 ostrovy Asie. **Japonsko, Malajsie, ...**
8. Jaký je počet obyvatel Asie? **4,5 mld**

Základní škola Zachar, Kroměříž, příspěvková organizace

9. Jaký průplav odděluje Asii a Afriku? **Suezský**
10. Jaký je největší poloostrov, záliv a souostroví Asie?
Sinajský poloostrov, Bengálský záliv, Indonésie
11. Jaké je nejhlubší jezero? **Bajkal**
12. Jak se jmenuje pohoří, na kterém leží nejvyšší vrchol Asie? **Himaláje**
13. Napiš alespoň jednu nížinu v Asii. **Kaspická**
14. Napiš alespoň 2 poloostrovy Asie. **Čukotka, Malajský poloostrov**

Další informace najdeš v učebnici nebo sešitě.

Vypracoval: Mgr. Jaroslav Fránek